

rebe elonyoket igert, kerde a Felség ab-
solut kormánya is, és érte sok fényes ki-
látásokat igert. A mostani kormány is
keri s érte cserébe mit ad? jogainkat ra-
bolja el. Egykor midőn a superintendens
előtt a császári generális megjelent s azt
mondta, hogy ő a gyűlés tartást betiltja
a császár nevében, az pedig így felelt
-én pedig megtartom az Isten nevében.
És győzött. Ha most mi a leiratot elfo-
gadjuk, ily győzelem nem lesz többé.

Szept. 15. d. e. 10 óra.

Jegyzőkönyv hitelesített.

gr. Lónyay: O a mai napot történelmi
nevezettségű napnak tartja Egyházunk
történetében, ezért egész objective szól.
Előttünk van két javaslat s azt nézi mi
lesz következése ha egyik vagy másik fo-
gadatik el, mindnyájan szeretjük s bol-
dogítani akarjuk a hazát és Egyházat. El-
térünk csak az ut és modorban. Bár mindkét
javaslat az iskolának az egyháztól elvá-
laszthatóságát akarja, de az ő általa ja-
vasolt modor és ut határozottan jobb. Mégis
ellenök aggodalom, félelem van kifejezve.
O ennek okát nem látja. Eltérünk azon-
ban egymástól, hogy nem állunk egyenlő
térben. Az ellenvélemény ha be tudja bizo-
nyítani, hogy teljes reménnyel terjeszt-
hetjük fel ő Felségéhez az egyenes mun-
kálattal, ő rá szavaz. Az ő véleménye az,
hogy csakis az általa beterjesztett javaslat
az, mely szentesítést nyer. Így az övek
a politikát tüzte ki, hogy mi még várha-
tunk. O nem várhat, mert az idő halad, s
óhajta elérni az egységet mielőbb, mert
attól nagy eredményeket vár. Ilyen a po-
sitiv alkotás, egységes cselekvés s erre
nyert erő. Nehezeti, hogy inconsequentia-
lával vádoltatott, mert ő azon meggyőző-
désben volt és van, hogy a zsinatnak nem
kellett volna az iskolai szervezkedésbe
belemenni most. A Conventhez azt hatal-
mazza fel az iskola tere cselekedjék sza-
badon. O mindég a cselekvés tere szeret
lenni, azért azon kérése van, hogy tegyünk
mindent egy bölcset szerint, ki ezt mondotta
voit:

„Semmi sem bizonyos, minden lehet-
séges.“ Ez indokból ajánlja a javaslat elfo-
gadását.

Vályi János. O is történelmi nevezet-
tességek tartja e napot, de épen ezért
elsőben is tiltakozik azon itten tett kijel-
entések ellen, mintha őt és elvtársait po-
litikai szempontok vezelnék, legyen sza-
bad kérni, hogy ily vádakkal ne terbeljük
egymást. De tárgya tér. Ha az általunk
felterjesztendő leirat visszaküldetnék, ő
még a zsinat alkotásait elveszetteknek nem
tartja, mert a leirat mit kíván tőlünk?
azt hogy iskola ügyünkben a mi oly hosz-
szu éveken az annyira által össze horda-
tott s oly bölcsen feldolgoztatott, most egy-
szerre tegyük le; de ez sem elég, mert
még az akkor megmaradandó törvényeink-
ben is oly zaradékokat kíván, mely minket
sikamlós tere visz, honnan a mélységbe
zurbanhatunk, ezért ő méltó aggodámat
erez, s ezt egyetlen szónok sem oszlat-
ta el.

De megszorítja a leirat az általunk
gyakorított azon végrehajtást is melyet idáig
birtunk. Sőt a felsőbb rendeletek teljes
végrehajtását is követeli. Hova vezet ez?
mindnyájan tudjuk! Nem szabad nekünk
nyet tenni, mert eliene van ennek letett
bírtunk, melyet akkor tettünk mikor gond-
noki és lelkesi állomásainkat elfoglaltuk.

De a bizottsági többség javaslat a
divide et vioces elve szerint evonta ezt
a figyelem elől, az kiszakasztott egy részt
az iskolát, a többi esetekben a mar ke-
zünkben levő javaslat szerint, minden pont-
ban a miniszeri rendelethez alkalmazko-
dik. A részletes tárgyalásnál bebizonyi-
tandja ezt.

Javaslat ellen hozott indokok ösz-
sege volt, az opportunitás, a felelő és re-
megő aggodás s az ugymondott hazaszeret-
tet. O azt hiszi, hogy ezek csak bizonyta-
lanok és taktika, mert minden tanácsko-
zasoknál az ijesztgetés és opportunitás hasz-
nálatni szokott, mint taktika. Előtte szóló
mar tudja, hogy az ő javaslata szentesítte-
tik, de ő nem tudja; hanem megvárja ő
felségétől, hogy igazságos és törvényes ki-
vonalmunkat teljesíteni fogja. O a jövő bi-
zonytalanságával szemközt meglevő pozitív
jogainkat, ha nem szélesbítheti, csorbítani
nem engedi (Helyeslés.) Szilágyinak feleli,
hogy a hazaszeretet, amelyet rajzolt, lel-
kenek hurjait érinti. A ref. egyház magyar
volt és marad. Mit fél hát tőlünk az a ma-
gát magyarnak mondó kormány? Hogy
pedig fegyvereinket adjuk oda neki, ez
lehet most egyesek felfogása, de ez oly

gyevert, mely két élt, és ellenünk fordulna
élesebb éle bizonynyal. Meg vannak hat
aggodalmak, sőt azokat fokozza ma az,
mert azt tapasztaltuk, hogy főpapjaink
ezen fontos ügyben szavukat, vezérszavu-
kat sem hallatták. Ez megdöbbeníti őt, s
kéri azért a zsinatot, hogy ne engedje ma-
gát opportunitási tekintetek által vezettetni,
hanem fogadja el határozati javaslatát.

Révész Bálint. O elmondta az érte-
kezleten meggyőződését, nem tartotta szük-
ségesnek azt nyílt ülésben ismételnit. O állt
már nehezebb helyeken is. Ne gyanúsítsuk
egymást. O számot ad lelkiismeretének és
Istennek érzelme és gondolatiról.

Kun Bertalan. O merev állást a kor-
mánnyal szemközt el nem foglal, majd
szavazatával fogja megmutatni elhatáro-
zását.

Br. Vay elnök felteszi a kérdést „mél-
tőztatnak-e a bizottság javaslatát elfogadni,
igen, vagy nem?“

Lónyai (nagy zugás közt) módosít,
„mélőztatnak-e a bizottság többségének
javaslatát általános tárgyalás alapjául
elfogadni? Igen? vagy nem?“

Kovács Albert ekként kéri feltételnit:
„mélőztatnak-e a kormány leiratát álta-
lános tárgyalás alapjául elfogadni, igen?
vagy nem?“

Lónyaiára szavazás rendetlén nem-
mel szavaztak:

Béldi Samuel, Bencsik István, Benkő
János, Csider Károly, Debreczeni Gábor,
Dohr János, Farkas Antal, Fejes István,
Gal Imre, Hegedűs László, Ilyés Bálint,
Kiss Albert, Kiss Áron, Kovács Albert,
Kovács Károly, Kopré Ferencz, Körmendi
Sándor, Kuln Imre, Kun Bertalan, Lukács
Ödön, Lükő Géza, Makai Dániel, Mitrovics
Gyula, Osváth Ferencz, Peterdi Károly,
Ragályi György, Szász Gerő, Szentpéteri
Sámuel, Szilágyi Lajos, Szinyei Gerzson,
Teleki Peter, Vályi János.

Nemmel szavazott 32. igennel 70.
A két elnök nem szavazott, s így a 104
képviselő mind jelen volt.

- A háboru. Az ágyu, a kard,
a tulerő győzött. Egyiptom függet-
lenségi harcza elbukott. Szeptember
13-án volt a döntő ütközet, melyben
Arabi serege szétszóratott s üldöz-
tetik az angolok lovassága által.
Tel-el-Kebirt az angolok elfoglalták.
Az egyiptomiak vesztesége 2000, az
angoloké 200 katona.

- Onody Géza felolvasása Drez-
dában az eszlári ügyről, mely az Egyet-
értésben jelent meg egész terjedelmében,
- mindenfelé a legnagyobb feltűnést kel-
tette, s általános tetszésben részesült. Csak
ritkán lehet olvasni ily alapos, meggyőző,
s kidolgozásban gyönyörű értekezést, mint
ez. Az országos közvélemény egyszerűen
Onody Géza felé fordult, a ki ezen big-
gadtt hangon tartott, fajgyűlöletnek még
látszatával sem bíró felolvasása által a kül-
földön is elismerést szerzett a szenvedély-
telen, tisztán csak igazságot néző és kivá-
nó magyar közvéleménynek.

A szegszárdi dalegyletnek küldött
koszoru.

A szegszárdi dalárda, mely a váro-
sunkban legközelebb lefolyt országos dal-
versenyen kiváló elismerést s az egyes
közhelyeken többszörös kitüntetést nyert,
tagjai pedig kiváló előzékenységek foly-
tán városunk hölgyei figyelmét méltán fel-
keltették, mint értesültünk többek kezd-
ményezésére debreczeni em lék fel-
irattal városunk hölgyei részéről a napok-
ban egy diszes koszorúval lett meglepve.
Erre vonatkozólag a szegszárdi dalárda
elnöke Márk Endre ügyvéd urhoz küldött
levelében a következőket írja:

Kedves barátom! Addig is, mig a
dalegylet a nagymérvű kitüntetését, mely-
ben azt még utólag is részesítették a maga
utján haláját lerőjja, fogadd az én részem-
ről kedves soraidért őszinte köszönetemet.
Napi beszélgetésünk tárgyát még mindig ti
képezték, s azon kimondhatatlan kedves
modor, mely benneteket jellemez. Képel-
heted, hogy ily előzmények folytán minő
lázás izgatottságot szült a meglepő győ-

nyörű ajándék, melyet a debreczeni szép
hölgyek csak az ő kimondhatlan szívósá-
guk sugallatából kifolyólag gondoltak ki.

Mint egy trophenum lett a szép ko-
szoru városunkban körülhozodva, s egy-
hangu volt a vélemény, hogy oda nem
adnánk az ország összes versenydíjairt.

Nyujsatok alkalmat, hogy bennete-
ket mielőbb vizontláthassuk. Többek igé-
retét bírjuk, hogy meglátogatnak bennün-
ket; állj élére egy ily tervnek, s tapasz-
talni fogjátok, hogy bár mindenben föl-
tűnik álltok, a barátság tere vételekünk
veletek.

Sept. vége felé van nálunk a ven-
déglátás legalkalmasabb ideje: a szilretlen
látogassatok meg bennünket, mert külön-
ben azon veszélynek vagytok kitéve, hogy
mi megyünk Debreczenbe, csak azért is,
hogy szép hölgyeitek apró kezesekéit ösz-
sze vissza csokoljuk. Szegszárdon. 1882
sept. 8. —

Boda Vilmos.

Mint értesültünk e levél folytán vá-
rosunkból többen szándékoznak a szeg-
szárdiakat még ez év folyamán megláto-
gatni s ugy adni jelét irántok való kiváló
rokonszenvűknek. Részintkről csak örvend-
hetünk azon hogy a szép iránt minden-
kor annyira fogékony női körből indult
meg a kitüntetés s ez fokozza mindenkor
az elismerés bármintemű jelének becset sok-
szoros mértékben.

UJDONSÁGOK.

* A hadgyakorlatok. A m. kir.
80-ik honvéd gyalog dandárnak nagyobb
hadgyakorlatok tartása céljából tíz nap-
ra, városunkban lett öszpontositása alkalm-
ból tudomására hozatik a lakosságnak,
hogy a mennyiben ezen öszpontositás tar-
tama alatt, de különösen f-hó 18. és 22-ike
közé eső időszakban, a rendelkezés alatt
álló katonai gyakorló-terek, nagyobb mér-
vű hadgyakorlatok keresztülvitelére elég-
telenek lennének a honvédség által az 1879.
évi XXXVI törvény cikk 56 § a rendelkezé-
séhez képest olykor-olykor a műve-
lés alatt álló földek is igénybe fognak vé-
tetni. — Miről a lakosság, azon figyelmeztet-
tetes mellett értesítetik, hogy miután a
hadgyakorlatoknak szélesebb területre va-
ló kiterjesztése nemzeti haderőnek, a hon-
védség kellő kiképzetése céljából eke-
rülhetetlen, miután a magantulajdont ké-
pező területeknek, a honvédség által igény-
be vétele esetén, minden valósággal okoz-
zott kár, a katonai kincstár által, a káros
fel kéremre megtérítettik: a földjén okoz-
zott kárt minden gyakorlat után 24 óra
alatt Bogdány Imre alkaptány urnál, iras-
ban bejelenteni el ne mulasztassa. — Deb-
reczen szeptember 14. A városi tanácsból.

* Dalárdainknak a szegszárdi da-
lárdá elnöke igen szíves levelet küldött,
megköszönvén az ezüst babékoszort.
Fentebb adjuk — ez udvarias hangon
írott levelet.
* Hol járnak, merre járnak a
Fiuneba kirandult társaság tagjai: azt
senkiem tudja. Hihetőleg nagyon jól töl-
tetik az időt s kisebb gondjuk is nagyobb
annál, hogy hazaiassanak. Mint tegnapi
tudósításunkból kitűnt, a tegnapi napot
még Velencében töltötték, hanem azóta
hova vetette őket a jó sors, azt nem
tudjuk.

* Nagy érdeklődéssel kíséri a vá-
rosi közönség a zsinati tárgyalásokat. A
főisk. diszterem karzatán miúdig nagyszá-
mu női közönség is van. Ma különösen
mindenki kíváncsian várta az „izgalmas“
ülés eredményét, a szavazást.

* A kat. igazgatóságok ma vá-
rosunkba érkeztek, hogy az itteni kataszteri
munkalátokat felülvizsgálják.

* Kiket válasszunk lelkészekké?
ezim alatt „többen“ alairással ellátva egy
iratot osztogatnak városzerte, melyben a
„többek“ Tóth Sámuel és Davidhazy ura-
kat ajánlják megválasztásra. Holnap bőve-
ben fogunk foglalalkozni e nyomtatvánnyal.

* Uj bolygó. Szeptember 3 án, dr.
Bal a botkanysi csillagdában uj bolygó
fedezett fel. Ez kivételkép meglehetősen erős
fényű, körülbelül olyan mint egy kilenced
rangú csillag és a bécsi csillagvizsgálóban
szeptember 5-én észlelték.

* A zsinat nagyfotosságu tárgya-
lása miatt, főleg hogy a szavazás
eredményét közölhessük: adtuk ki rend-
kívüli számunkat.

* Szabadjegy. A vasuti tisztvisel-
lőkek legközelebb ismét meg lesz engedve,

hogy szabadjegyet használjanak, ha nem
hivatalos delogban járnak is.

* Hivatalos kritika. A sajtóiro-
dából beküldött cikket közül egy vidéki
kormányparti lap, mely a Nemzettel és
annak nemzóiével foglalalkozik. Érdekesnek
tartjuk a cikkből a következőket idézni:
„Hát csak valljuk be utólag, hogy biz-
isten skandalózusan rossz két lap volt az
az istenben boldogult Hon és Ellenör. A
rossz tót szekér nem nyikoroghat jobban,
mint a hogy ez a két lap nyikorogott,
csak is ennek a nyikorgásnak lehet kö-
szönni, hogy el nem aludt rajta az ember.
Akár csak a fogát húzták volna. Nem
akartunk nekik ártani, de azért még sem
lehetett egészen megállni szó nélkül azo-
kat a lapos piszantásokat, a mikkel órára
közönségünket az ellenzéki lapokhoz ke-
gették. Fölszóltunk hát olykor olykor
figyelmeztetvén őket, hogy az a „hisz ki,
de ne lü“-féle jágerság nem sokat ér,
pláne még ha alszik is az ember, mikor
csélez, és a nyul leragja a szalmakalapot
a fejéről.“ — Egy másik passzus így
hangzik: „Mikor a Nemzet passzus így
megjelent, megijedtem tőle. A régi Hen
meg az Ellenör egymásba voltak téve,
ennyiből állott a változás.“ — S ezt a
kormány sugalmazta sajtóiroda emberei
írják.

* Fejetlen gyermeke született Szé-
kelyhidon K. Sándornának, amennyiben a
törzsön csak egy ökölnyi nagyságu hu-
scsomó volt A száját pedig a hát közepére
helyezte a természet szeszélye.

Közgazdaság.

= Budapesti gabnatözsde. (Heti je-
lentés a „Debreczen“ tudósítójától.) Az
áruhozatal igen csekély, az árak méré-
kelten emelkedtek.
Buza: 30 krral emelkedett: 9.40 —
9.90.
Rozs: 7 frt 30.
Árpa: 5.75—6.50.
Zab: 5.75.
Tengeri: 8.25—40 ik kelt.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-
telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-
sük m. hó végével lejárt, hogy újabb
megrendeléseiket mielőbb meg-
tenni méltóztassanak.

A „Debreczen“ kiadóhivatala.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

IGÉBVÉNYEK.

Tiszavidéki sorsjegyekre
Főnyeremény 100.000 f, csak 2 f.
Huzás folyó hó 15-kén.

Trieszti kiállítás sorsjegyek
Főnyeremény 50.000 f, csak 50 k.
Merienbádi katonai sorsjegyek

Főnyeremény 8000 frt, csak 50 k.
Szekely művelődési és kanizsai sorsjegy
Főnyeremény 8000 frt, csak 50 k.

Lókiállítás sorsjegy,
Főnyeremény 5 ezer frt, diszfogat.
Ára csak egy forint.

továbbá girgoumintá szerint termelt
lépes-méz, muskotai szőlő, achnébát
és turkestán diunyek, nyitott rózsák
és csokrok kaphatók és megrendel-
hetők. —

Otrokocsi Végh János.

200 szekér krumpli

megvételre kerestetik. — Ajánlatok
intézendők: Lagerhaus Aarau (Schwe-
iz.) (H. 3615. Z.)

(272.)

Helyben
Egy évre 10 frt
Fél évre 5 „
Előfizetési pénz
főpiacz, VECS
kesztőségbe
Előfiz-
TELEGDI K.
KAROLY köny
szerkesztőség

Reménység
nati tárgyalások
aitott Debreczen
atyák elé: „Iste
séggel néztünk a
elé, mert azt hi-
mányzati jogaink
egy tere ha nem
de legalább nem
Fájdalommal
hogy reményünk
lődtünk.

A ma lezajl
képzelm sem tud
leirasát olvasóink
tőzkodunk mély f
első benyomásnak
felőle iteletet mon
lentjük ki, hogy
házunk jövője fer
nem esunk, mert
azon elszánt és kita
lyet jogaink védel
sebség folytatott,
is voltak a zsinati
kik nem vonultak
taikkal bátran tilt

Kevés ugyan
véletlen ugy akarta
legyenek, mint het
szaggyűlési képvise
közösüges törvén
tiltakozva a függet
alapították.

Hisszük, hogy
ségi part, ily kevés
gyobb lett, ugy ök
ten, sőt bátran kijé
juk, hogy a reform
nak tulajnomó nag
és velők marad.

A jövő Isten k
beni bizodalom sziv

Kiket válasszun

* Az aprólé
egy diszpédánya
egy levélalakban
alairva ez olvasha
ref. egyház több
felibe pedig „Kit
szekké?“ — Kik
több vála s z

zonyossággal nem
esetre méltó okuk
ség homályába rej
Nálunk eddig
de elég praktikus elj
hajigálni az udvar
rosokat, legalább
telne az ember eln
telen papir elmond
desen.

Miért szólunk
Mert telve van
ezen alapokon rem
érni.

A félrevezetés
induljon az ki b
célra, le kell álca
Mindenek előtt
lik magában a beve
azt beszéli, hogy n
pártállásra tekinteni